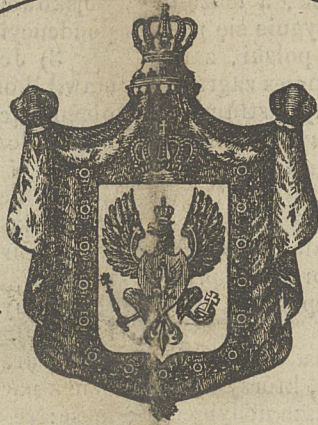

GAZETA W. KŚĘSTWA POZNAŃSKIEGO

PRZEDPŁATA:

ćwierćrocznie dla miasta Poznania 1 Tal.
20 Sgr. na całe Prussy 2 Tal.

INSERATY:

1 Sgr. 5 Fen. od wiersza na 1 szerokości
przyjmują się tylko w Expedycji.

Drukiem i nakładem Drukarni Nadwornej W. Deckera i Spółki w Poznaniu. — Redaktor odpowiedzialny: N. Kamieński w Poznaniu

Telegraficzne wiadomości Gaz. W. Ks. Pozn.

Karlsbad, 18 Czerwca. — Najj. król pruski w tej chwili tu przybył pod przybranem nazwiskiem hr. von Zollern w najlepszym zdrowiu i stanął w Gartenhauzie.

Altona, 19 Czerwca. — Altonaer Mercur donosi z Kielu, że wbrew twierdzeniom, jakoby książę augustenburgski dał się tak dalece uwieść i miał powiedzieć, że byłoby dla niego i jego sprawy daleko lepiej gdyby się Prusy wcale nie były wmisczały do sprawy holsztyńskiej, został upoważnionym do oświadczenia, że książę rzeczony w tym duchu nie mówił, lecz owszem przesvědzenie podziela przeciwne.

Bruksela, 18 Czerwca. — Izba reprezentantów przeszła dziś do porządku dziennego nad wnioskiem opozycji, iż ministerstwo nieposiada zaufania kraju i to głosami 57 przeciw 56. Z liberalnego stronnictwa nie było na posiedzeniu 2 członków, a z klerykalnego 1 członek.

Wiedeń, 19 Czerwca. — Austriacka gazeta donosi, że wczorajsza konferencja londyńska okazała pokojowe usposobienie. Państwa neutralne zaproponowały zgodnie propozycją pośredniczącą, którą pełnomocnicy mocarstw wojujących wzięli ad referendum. Pełnomocnicy ostatni mają w środę się oświadczyć.

Londyn, 20 Czerwca. — Wczorajsze posiedzenie konferencyjne trwało 5 godzin. Przyszłe naznaczono na środę.

Obserwer sędzi, że dzieło pokoju znaczny postęp wczoraj uczyniło

Hamburg, 19 Czerwca. — Flensburgski dziennik urzędowy zamieścił rozporządzenie komisarzy cywilnych szleswickich, zaprowadzające zgodnie do życzeń ludności w kościołach i szkołach tondernskich język niemiecki, tylko w Süderlügum, Braderup, Carlun, Ladelund, Ubery i Medelbye w dwie niedziele każdego miesiąca będzie nabożeństwo w niemieckim języku i nauka będzie udzielano w języku duńskim cztery godziny na tydzień. W szkole jardelundskiej tylko będzie nauka udzielana w języku duńskim, a cztery godziny po duńsku

— Dagbladet donosi, że po przybyciu bar. Plessen wybuchło wczoraj bardzo niebezpieczne przesilenie ministeryalne. Przesilenie to nastąpiło względem zdań zasadniczych między królem a jego odpowiedzialnymi doradcami.

Dagbladet nie wie czyli przesilenie ustało.

Berlin, 18 Czerwca. — Naj. Pan wyjechał dziś do Karlsbadu.

Berlin, 18 Czerwca. — Nordd. Allg. Ztg pisze dziś z odniesieniem się do artykułu Limayrac w Constitutionnelu, w którym powiada, że Francja zachowa się neutralną w przypadku interwencji angielskiej, — co następuje: »sądzimy, że mądra polityka gabinetu tuile-ryjskiego jaką sobie wytknął w kwestyi bieżącej, daleko świetniejszy odniesie skutek dla Francji, aniżeli armie jej na pobojuwiskach zwykły odnosić. Neutralność Francji w czasie wojny Anglii przeciw Niemcom niezmiernie podniesie handel morski Francji a gdy tradycyjne sympatyje, jakie Niemcy wiązały z Anglią pękną, natenczas zniknie niedowierzanie, jakie w Niemczech przeciw cesarstwu zachowywano, a nasze stosunki coraz silniej i serdeczniej wiązać się będą z narodem, który nasze aspiracje narodowe i nasze umiarkowanie umiał uszanować i który odrzucił propozycje, zmierzające do samolubnych celów.« Korespondent kolońskiej gazety dodaje: serdecznie z Francją i serdecznie z Rosją — był to sen ambitnej polityki annexacyjnej; szkoda tylko, że cień Polski między Francją a Rosją stawał zawsze na przeszkodzie.

Z Londynu pisze tenże dziennik koloński: z pewnego ale niestety nie bardzo pociesającego źródła mogę wam donieść, że rząd angielski

postanowił na przypadek wojny między Niemcami a Danią, dopomóc flotą ostatniej. Czyli ta pomoc ograniczy się na obronie Kopenhagi lub też rozszerzy się do udziału w blokadzie portów niemieckich, nie jest jeszcze rzeczą pewną. Tyle pewna, że największe domy bankierskie zostały zawiadomione o tem położeniu rzeczy i z tego powodu chwyciły się środków ostrożności.

— Korespondent do Posener Zeitung pisze w sobotnim numerze, że co się tyczy narad względem uzupełnienia i rozszerzenia zaprowadzonej konwencji kartelowej prusko-rosyjskiej, dodać winien niektóre uwagi objaśniające, a mianowicie, że wedle obowiązującego prawa karnego pruskiego przedsięwzięta zdrada stanu przez Prusaka w kraju lub zagranicą przeciw obcemu mocarstwu tylko w dwóch przypadkach może być karana, jeżeli państwo napastowane należy do związku niemieckiego lub praw wzajemność była zagwarantowaną (§. 78. Pr. kar.). Wzajemność ta ścigania kryminalnego za zdradę stanu dotąd nie istniała między Rosją i Prusami ani na mocy traktatów, ani na mocy prawa. Wypadki zasze i namnożone procesa o zdradę stanu wykazały brak ten wzajemności. Główną przeto kwestyą prawną w obecnie toczącym się procesie o zdradę stanu jest, czyli dowiedzionem zostanie iż dążności powstańcze były wymierzone przeciw pruskiemu państwu lub nie. Od rostrzygnięcia więc kwestyi, czyli oskarżeni zamierzali rekonstituować Polskę w dzielnicy rosyjskiej lub także pruskiej, sprawa cała zawisła. Wartość rozróżnienia prawnego i politycznego stoi tu w tak krytycznej sprzeczności, że trzeba będzie pomyśleć o jej usunięciu.

— W jednym z ostatnich zeszytów pisma berlińskiego pod tytułem »Deutsche Jahrbücher für Politik und Literatur« z r. b. znajdujemy ciekawe i jak na pismo wychodzące w Berlinie, sprawiedliwe ocenienie ukazów rosyjskich regulujących kwestyą włościańską w Królestwie Polskim. Pan Oppenheim w politycznym przeglądzie miesięcznym pisze w tym przedmiocie, co następuje:

»Wykonana przez rząd rosyjski emancypacja chłopów w Królestwie Polskim jest tylko owocem powstania, o którego męczennikach powiedzieć teraz można, że chociażby nie sprowadzili innej trwałej zmiany, nie napróżno przelali krew swoją za wolność. Rząd rosyjski nie byłby pierwszym z tych, co dla ocalenia się od rewolucji wykona w części jej program. Rewolucyoniści giną, ale zwycięża zasada rewolucji. Wprawdzie rząd rosyjski stara się wszelkiego rodzaju pozorami, jak np. datą, ukazu przypadającą w dzień urodzin cesarza, ten sam w którym przed trzema laty ogłoszono emancypację chłopów w cesarstwie, przedstawić reformę w Królestwie jako kontynuację reformy w Rosji. Ale polska reforma jest o wiele radykalniejszą i bezwzględniejszą; gdyż stosunki w Królestwie różnią się znacznie od rosyjskich. Właściwego poddaństwa już tu nie było, ale obok włościan wolnych, dzierżawców i liczego proletaryatu wiejskiego, najniebezpieczliwiej sytuowanego, istniał, dla większej połowy narodu dziedziczny stosunek podległości z uciążliwymi ciężarami, które na raz zniesiono. Rada stanu polska już za Wielopolskiego chciała zatwierdzić ustawę prawo własności chłopów do posiadanych przez nich gruntów, a rząd narodowy ogłosił zasadę uwłaszczenia w swej proklamacyi. Projekt wszakże do ustawy wygotowany przez polską radę stanu chciał przekazać jej wykonanie ludziom fachowym, mającym być przez lud obranym, podczas gdy rząd petersburski mianował w tym celu swych oficerów. Mimo to rząd rosyjski, który dla tego też włościanom skarbowym nadał stanowisko uprzywilejowane, starał się utrzymać i rozszerzyć mniemanie jakoby szlachta polska sprzeciwiała się bezwarunkowo uwłaszczeniu włościan. Obok ścisłego rozdziału wszelkiej wspólności między szlachcicem a chłopem, pozostawia niektóre służebności leśne i pastwiskowe, które są wiecznem źródłem niezgody i niezadowolenia.

Tymczasem nadaje zupełną wolność gminną i znosi nawet, zapewne na wzbudzenie zazdrości w niektórych krajach ościennych, policyą dominalną. Uwolnienie wchodzi w wykonanie z 15 Kwietnia, i to zaraz definitywnie; wynagrodzenie zaś zwleczone od calaendas graecas, ma zostać uregulowane za pomocą rosyjsko polskich obligacyi, które w tym celu utworzą, których posiadanie ma i tak zubożać szlachtę związać z pomyślnością całego państwa rosyjskiego, a których utratą zagrożoną by była niechybnie przy dłuższym oporze. W motywach niezakryto nawet tego celu. Nadwerżone finanse nie naprawią się wprawdzie przez

podobne kombinacje, pieniądz papierowy nie podniesie się do nominalnej wartości. Ale rzecz najważniejsza stała się, i odstąpić się nie może; wciągnięto w ruch klasę ludu, która dotąd w obojętnej wszelkich ruchów politycznych zachowywała się biernie i co najwyżej była narzędziem dobrowolnego religijnego fanatyzmu; rzucono zarysy nowego ludu. Czy ten szerszy strumień ludowy da się łatwiej powodować z Petersburga, to jest pytanie, które rozstrzygnie może już bliska przyszłość, a może też epoka późniejsza równocześnie z epoką, w której rozstrzygnie się pytanie co do skutków rosyjskiej emancypacji. Dotąd ruch polski, zaniechany i opuszczony przez wyższą arystokrację krajową i przez zagranicę stracił na intensywności, ale wcale jeszcze nie jest do tyłu stłumiony, aby rząd rosyjski mógł brać bezpośredni udział w sprawach europejskich; posiada on wszakże z tej strony Wisły przyjaciół którzy starają się o jego interesa.

Królestwo Polskie.

Warszawa, 18. Czerwca. — Rząd rosyjski pozwala na wniosek wójtów przyjmować sobie szlachtę na pisarzy, byle ich poprzednio przedstawili szefom wojennym, którzy o ich kwalifikacji i nieposzlakowaniu zadczydają.

— W Kaliszu damy występują teraz w płociennych ubiorach i bez kapeluszy, gdyż sobie już rady dać nie mogą z Moskalami, którzy w krójsukien, kapeluszy i kolory zanadto wchodząc, za najmniejsze uchybienia nawet panie karzą, a przeciw płótnu nie mogą nic nadmienić, bo ani materią ani kolorem nie przewinął ten wyrób. Po Warszawie obiega pogłoska, że Moskale mają zamiar nazwać Wilno, »nową Moskwą,« a Warszawę »nowym Petersburgiem.«

— Dz. Powsz. ogłasza: »Przyjęci do służby: ases. kolegiálny Saffonów, były urzędnik do szczególnych poruczeń przy zarządzającym miastem Kiachtą, radca honorowy Kokoszkini i zostający poprzednio w kancelaryi marszałka szlachty powiatu weszewskiego, registrator kolegiálny Emelianów, — tudzież szlachta: Włodzimierz Gardner i Konstanty Pistdkors, wszyscy zaliczeni do sekretaryatu stanu Królestwa Polskiego z przeznaczeniem do zatrudnień w Komitecie zarządzającym w Królestwie Polskim.

Zaliczeni na urzędników nadliczbowych do sekretaryatu stanu Królestwa Polskiego z przeznaczeniem do zatrudnień w Komitecie zarządzającym w Królestwie Polskim, kandydat cesarskiego moskiewskiego uniwersytetu, Sergiusz Czczerin, były student tegoż uniwersytetu, szlachcic Teodor fon-Bergcholtzi pośrednik polubowny powiatu epifańskiego gubernii tulskiej, sekretarz gubernialny Toczanow.

Kwestya włościańska milutniewskimi sposobami w Królestwie przeprowadzana, daje już spostrzedz nie przewidywany zwrot w usposobieniu ludu. Podburzany, okłamywany a nieświadomy lud poczuwa się w sile i zwraca się przeciw Moskwie. W Kaliskim, jak donoszą do Ojczyzny, w jednym i to kilkomiłowym pasie nadgranicznym, wsie Zagórzyn, Kokanin, Piotrow, Kamień, Kakawa stawiały czynny opór komisyi, a następnie wojsku moskiewskiemu w pomoc przybyłemu. Powiezione, zbitych chłopów, każdodziennie niemal zwożą Moskale do więzień powiatowych, a bywały wypadki, że niejednego wojsko na śmierć zakłuło.

— W urzędowym organie moskiewskim znajdujemy nowe ogłoszenie generała Trepowa dotyczące paszportów. Brzmi ono jak następuje:

Generał policmajster w Królestwie Polskim podaje do wiadomości powszechnej co następuje: Mając na względzie że paszporta na przejazdy wewnątrz kraju wydawane były nie jednolite i nieraz nie obejmowały nieodzownych wiadomości, J.W. hr. namiestnik Królestwa dla zapobieżenia na przyszłość podobnym niestósownościom, postanowił rządzić co następuje: 1) Przygotować na miejscu, w Warszawie, jednolite blankiety paszportowe i takowymi zaopatrzyć wojennych naczelników powiatowych. 2) Paszporta te wycinać z księgi kontroli w taki sposób, aby jedną część dostawał do rąk interesant, a druga pozostawała w księdze. 3) Przeposobienie blankietów poruczyć drukarni banku polskiego. 4) Za każdy paszport pobierać po 25 kop. sr. 5) Blankiety przygotować z pieczęcią i napisem: »Paszport w granicach Królestwa. Cena kop. 25«. 6) Włościanom udzielać paszporta bezpłatnie; dla odróżnienia zaś takowych na pierwszy rzut oka, od paszportów udzielanych osobom innych stanów, przygotować blankiety na papierze kolorowym i dać im inną formę zewnętrzną. W wykonaniu powyższej woli J.W. hr. namiestnika Królestwa, nowe blankiety paszportowe rozesełane zostaną naczelnikom wojennym powiatowym, wydawanie zaś samych paszportów, podług nowej formy, rozpocznie się z dniem 27 Czerwca r. b. w Warszawie 13 Czerwca 1864.

— Komitet zarządzający dał nowy znak życia. Dz. Powszechny zamieszcza dzisiaj sprawozdanie z dwóch posiedzeń tegoż komitetu następującej osnowy:

Wypis z protokołu 10 posiedzenia komitetu zarządzającego z dnia 14 Maja 1864 roku.

Artykuł 40. Z rządu względem załatwiania prośb, o ściąganie zaległości od włościan.

Do komitetu zarządzającego wniesione zostały następujące prośby, a mianowicie:

1) Konsul generalny austriacki w Królestwie Polskim, przy odezwie z dnia 22 Kwietnia r. b. zakomunikował komisyi rządowej spraw wewnętrznych, nadesłaną do konsulatu prośbę Juliana Dembińskiego, poddanego austriackiego, właściciela dóbr Przysucha w powiecie opoczyńskim, oraz dóbr Góry, Michałowo, Zakrzewo i Szyszyce w powiecie miechowskim, do namiestnika w Królestwie zaadresowaną, o wyegzekwowanie zalegających u włościan tych dóbr opłat czynszowych. Wstawiając się za zadośćuczynieniem prośbie właściciela, konsul generalny nadmieniał: że Dembiński datował prośbę do namiestnika w dniu 7 Kwietnia r. b., a do konsulatu w d. 9 t. m. i r., a więc przed terminem, w któ-

rym dochodzenie niedoborów ustać miało, — lecz że z powodu rozpatrywania rzecznej prośby w konsulacie, nie mógł być jej nadany właściwy kierunek przed dniem 22 Kwietnia r. b.

2) Generał policmajster w d. 26 Kwietnia r. b. za nr. 5198, przedstawił komitetowi zarządzającemu korespondencją dotyczącą zażądanej przez radę opiekunczą szpitala św. Ducha w Rawie, pomocy egzekucyjnej wojskowej, do odzyskania zaległych czynszów, w ilości w tejże korespondencji wymienionej, od włościan należących do dóbr szpitalnych.

3) Generał policmajster w dniu 11 Kwietnia r. b. za nr. 4821, przedstawił komitetowi zarządzającemu prośbę właściciela dóbr Michałowa, obejmującą wiadomość o ilości niezapłaconego przez włościan czynszu i oświadczenie, że w razie nieodzyskania takowego, będzie pozbawiony możliwości opłacenia podatków z dóbr wspomnianych.

4) Generał policmajster w d. 5 Maja r. b. za nr. 12,068/2333, przedstawił komitetowi zarządzającemu kopią prowadzonej korespondencji, względem odzyskania czynszu od włościan wsi Konkolowni, z nadmienieniem, że właściciel tej wsi wniósł do niego prośbę o wezwanie włościan, aby zapłacili należne po dzień 15 Kwietnia r. b. czynsze, (w ilości rs. 3000). Stósownie więc do art. 2 najwyższego ukazu z dnia 2 Marca r. b. o urządzeniu włościan, generał policmajster znosił się w tym względzie z naczelnikiem wojennym oddziału siedleckiego i otrzymał wiadomość: że włościanie wsi Konkolowni w powiecie radzyńskim, gubernii lubelskiej, należące do donacji generała adjutanta Paniutina, chcieli w swoim czasie uiścić należne od nich czynsze, lecz administrator tych dóbr, p. Sauvé, nieprzyjął pieniędzy, obecnie zaś włościanie w mocy art. 2 ukazu z dnia 2 Marca r. b. (o urządzeniu włościan) zaprzeczają właścicielowi majoratu prawa do odzyskania czynszu.

5) Generał policmajster przedstawiając do decyzji Komitetu Urządzającego korespondencją przeprowadzoną z powodu prośby obywatela Morszewskiego, właściciela dóbr Bukowa w pow. rawskim, o odzyskanie od włościan tych dóbr zaległości czynszowej na rzecz właściciela, albo na zaspokojenie należnych od nich opłat, doniósł zarazem o odniesieniu się do naczelnika wojennego oddziału warszawskiego w celu zawiadomienia Morszewskiego, że przekazywania zaległych czynszów włościańskich na rachunek podatków od właściciela dóbr skarbowi należnych, nie może być dopuszczane.

6) Łaszewski, właściciel dóbr Dembo wielkie, w pow. stanisławowskim, upraszał o odzyskanie zaległych opłat amortyzacyjnych, należnych od kolonistów osiedlonych na gruntach dworskich, albo o wstrzymanie egzekucyi wojskowej zarządzanej do tych dóbr dla odzyskania ciążących jej podatków skarbowych, albo wreszcie o rozłożenie zaległości podatkowej na trzy raty. Makoniec.

7) Hr. Wielopolski, właściciel dóbr w gubernii radomskiej, w prośbie zanesionej do namiestnika Królestwa, obok przywiedzenia, że na włościanach dzierżawczych w jego dobrach grunta w małych ilościach i pod rozmaitemi warunkami, narosła zaległość czynszowa: z dóbr w powiecie miechowskim w ilości rs. 14,066 kop. 36, z dóbr w powiecie stopnickim w ilości rs. 2817 kop. 82 1/2, z dóbr w pow. kieleckim w ilości rs. 593 kop. 92, — upraszał o znaglenie włościan do uiszczenia tych należności.

Przepisy: Art. 2 ukazu z d. 2 Marca r. b. o urządzeniu włościan i zamieszczony w nrze 33tym protokołu posiedzenia Komitetu Urządzającego, najwyższy rozkaz względem zaprzestania dochodzenia uchylonych powinności włościańskich.

Przy rozpoznawaniu prośb wyżej wymienionych, Komitetowi zarządzającemu nastęrczyły się następujące uwagi:

Art. 2 ukazu o urządzeniu włościan zastrzegł, że wszelkie dochodzenie zaległości i niedoborów ze zniesionych powinności włościańskich, z dniem 15 Kwietnia roku bież. ustaje i później nie może być wznowiane. W objaśnieniu tego zasadniczego prawidła, Komitet Urządzający na posiedzeniu w dniu 26 Kwietnia r. b. odbytem postanowił: że skoro już minęła data 15 Kwiet., wszelkie dochodzenie zaległości pochodzących z uchylonych powinności, ma być zaniechane i na przyszłość poszukiwanie takich zaległości nie może być przedsięwziętem. Nakoniec w wydanym w dniu 3 Maja r. b. najwyższym rozkazie między innemi zastrzeżono: że ani Towarzystwo kredytowe ziemskie i inne instytucje, ani właściciele dóbr prywatnych nie mają prawa domagania się, pod jakimkolwiek bądź pozorem, wyegzekwowania od włościan zaległych powinności i że na zasadzie powołanego wyżej przepisu, wszelkim w tym względzie prośbom odmawiać należy.

W ścisłym pojęciu znaczenia ukazów o urządzeniu włościan w Królestwie Polskim, do rzędu zniesionych powinności mają być zaliczone takie, bez względu na ich rodzaj i nazwę, jakie odbywane były z gruntów przechodzących z mocy powyższych ukazów na zupełną własność włościan. Powinności zaś odbywane przez włościan z gruntów użytkowanych przez nich, lecz nie przechodzących na ich własność, do zniesienia nie kwalifikują się i zarówno z gruntami, z których były odbywane, nie przestają być własnością dziedziców dóbr.

Tym sposobem, przy rozstrzyganiu prośb o odzyskanie zaległości, przedewszystkiem rozróżnić potrzeba naturę tych zaległości, to jest czy powstały z powinności zniesionych, czyli też z niespełnienia warunków użytkowania z gruntu, pozostającego tak jak poprzednio do rozrządzenia dziedzica. Pierwsze z nich stanowczo, bez żadnego wyłączenia i w żadnym wypadku nie mogą być egzekwowane z mocy powołanego wyżej art. 2. ukazu o urządzeniu włościan, drugie kwalifikują się do odzyskania w takiej ilości, jaka po dokładnym zbadaniu przedmiotu okaże się słuszną i zgodną z prawem.

W prośbach wynoszących do komitetu zarządzającego przez właścicieli dóbr i różne instytucje, po większej części brak jest dokładnego objaśnienia, z jakiego rodzaju stósunków gruntowych powstała zaległość i dla tego nawet w przybliżeniu oznaczyć niepodobna, o ile są zasadne

i o ile żądaniom w nich zawartym zadosyć uczynić można. Nawet co do takich próśb, w których jest oznaczoną naturą zaległości, jak to ma miejsce w prośbach wyżej przytoczonych hr. Wielopolskiego i obywatela Kaszewskiego, gdzie wskazano, że zaległość powstała z opłat za użytki nie przechodzące jakoby na własność włościan, — Komitet zarządzający na zasadzie tych jednostronnych objaśnień, bez wysłuchania drugiej strony nie może wyrzec ani o słuszności ani o rzetelności przytoczonych objaśnień, a tem samem nie może ocenić, o ile próśby właścicieli o odzyskanie zaległości są zasadne i zasługują na przyjęcie. Dodać tu jeszcze należy, że wydanie decyzji, czy w danym szczególnym wypadku powinno być rozstrzygnięcie kwestyi; czy prawo własności gruntu przechodzi na włościan, czyli też pozostaje przy dziedzicu. Dla tego w każdym razie, gdy zajdzie żądanie o odzyskanie niedoborów, z jakiegokolwiek kawałka gruntu, przedewszystkiem przekonać się należy, czy grunt ten nie przechodzi na własność dłużnika, tj. potrzeba sprawdzić, czy grunt ten nie podchodził pod przepisy ukazu z dnia 7 Czerwca 1864 r., a chociażby tak było, czy nie podchodzi obecnie pod przepisy ukazu z dnia 2 Marca rb., o urządzeniu włościan. Grunta podchodzące pod przepisy któregośkolwiek z tych dwóch ukazów, uważają się za własność włościan, a tem samem są zwolnione od wszelkich poprzednich powinności na rzecz właściciela odbywanych i od zaległości ztąd narosłych. Tylko w takim razie, gdy okaże się, że grunt nie podchodzi pod przepisy któregośkolwiek z dwóch przytoczonych dwóch ukazów, poszukiwanie zaległości może mieć miejsce.

Z tych wszystkich względów oczywiście się okazuje, że próśby o odzyskanie zaległości, powinny być wnoszone do komisji spraw włościańskich, które będą w możności sprawdzenia ich przez śledztwo gruntowe i wydania decyzji, opartej na dowodach i objaśnieniach przy śledztwie wykrytych.

Na tej też zasadzie, komitet zarządzający, postanowił wydać następujące zarządzenia:

1) Polecieć komisjom spraw włościańskich, aby przyjmowały próśby o odzyskanie zaległości i rozpoznawały je w sposobie, jaki wskazany im już został z tym jeszcze dodatkiem, aby jeżeli okaże się, że zaległości powstały ze zniesionych powinności odbywanych z gruntu na własność włościan przechodzącego, aby takie domagania się jako zupełnie nieprawne pozostawiły bez żadnych następstw: zawiadamiały o tem obie strony, oraz w myśl art. 17 tejże instrukcji, zarząd wojskowo-policyjny. Jeżeli zaś okaże się, że grunta lub użytki, z których powstały zaległości nie przechodzą na własność włościan, aby odpowiadały: że rozpoznawanie próśb o odzyskanie tych zaległości nie należy do atrybucji komisji i że proszący z żądaniem swoim udać się ma na drogę przepisami wskazaną, o czem obie strony zawiadomione i kopia decyzji, jeżeli jej zażądata, wydana im być powinna.

2) Niniejsze postanowienie, podać do powszechnej wiadomości.

Oryginał podpisali: Namiestnik prezydujący i członkowie komitetu zarządzającego.

Wypis z 12. posiedzenia protokołu Komitetu zarządzającego z dnia 16. (28.) Maja 1864 r.

Art. 55. O sposobie i terminie zanoszenia zażaleń na decyzje i rozporządzenia komisji spraw włościańskich.

Art. 56. ukazu o sposobie wprowadzenia w wykonanie nowych ustaw o włościanach, stanowi: że zażalenia na decyzje i rozporządzenia wydawane przez komisje spraw włościańskich, zanoszone być mają do komitetu zarządzającego, który w rozwinieciu art. 18. dopiero powołanego ukazu, wyda szczegółową instrukcją, wskazującą w jakich razach decyzje i rozporządzenia komisji spraw włościańskich, uważać się będą za ostateczne i niepodlegające w zaskarżeniu.

Ponieważ instrukcja o jakiej mowa, mając być tylko rozwinięciem artykułu 18., nie zmieni kolei zanoszenia reklamacji na komisje spraw włościańskich, zażalenia przeto na komisje spraw włościańskich, jedynie tylko do komitetu zarządzającego mogą być wnoszone. O ileby zatem reklamacje takie zanoszone były do naczelnika wojennego, jest on w obowiązku zwrócić prośbę podającemu, i wskazać mu drogę do wnoszenia zażaleń, przepisana powołanym wyżej artykułem 26. Dopóki przeto, wspomniona wyżej szczegółowa instrukcja wydana nie zostanie, komitet zarządzający postanowił podać do powszechnej wiadomości i zastosowania się co następuje:

1) Zażalenia na komisje spraw włościańskich i na ich prezesów, we wszystkich przedmiotach do atrybucji ich należących, na zasadzie artykułu 26. ukazu o sposobie wprowadzenia w wykonanie nowych ustaw o włościanach, wnoszone być mają do komitetu zarządzającego w ciągu 3 miesięcy. Termin ten liczyć się zacznie; co do decyzji już dotąd na piśmie wydanych, przez komisje spraw włościańskich lub wydać się przez nie mogących przed dniem 1. (13.) Czerwca 1864 r., od tegoż dnia i roku, a co do decyzji później wydać się mających, od dnia, w którym decyzja komisji ogłoszona zostanie stronie interesowanej.

2) Ponieważ do zażaleń wnoszonych obecnie do komitetu zarządzającego, nie są dołączone kopje decyzji komisji spraw włościańskich, a żalący się tłumaczą się niekiedy tem, jakoby kopje te nie były im wydane przez komisje; z tego powodu komitet zarządzający postanowił przypomnieć komisjom spraw włościańskich, że stosownie do instrukcji, obowiązane są do bezzwłocznego wydawania kopii swoich decyzji tym właścicielom i włościanom, którzy tego żądają z naznaczeniem każdej kopii daty, tj. dnia, miesiąca i roku, w którym decyzja komisji ogłoszona została. Odtąd więc do każdego zażalenia, kopia zaskarżonej decyzji dołączoną być powinna.

Po podzieleniu w myśl artykułu 12. ukazu o sposobie wprowadzenia w wykonanie nowych ustaw o włościanach, okręgów komisji spraw włościańskich na rewiry, skoro komisarze rewirów obowiązki swe peł-

nić zaczną, zażalenia na nich i na delegacje czasowe, podawane być mają do właściwych komisji spraw włościańskich w takim terminie i porządku, jaki przepisany został w punkcie 1. i 2. niniejszego postanowienia, względem zażaleń wnoszonych do komitetu zarządzającego, na komisje i na ich prezesów.

Oryginał podpisali: Naczelnik prezydujący i członkowie komitetu zarządzającego.

Francya.

Paryż, 17 Czerwca. — La Presse zamieszcza dziś następującą wiadomość, którą odebrał od tutejszego poselstwa pruskiego: wiele wrzawy narobiło z powodu potrójnej podróży cesarza rosyjskiego, cesarza austriackiego i króla pruskiego. Mówią o zjeździe trzech owych monarchów. Wiemy tylko, że cesarz rosyjski towarzyszy swojej małżonce do wód kisyngskich, cesarz austriacki swej małżonce także do wód kisyngskich, w ten sposób widzieć się będą obaj monarchowie. Co się zaś tyczy króla pruskiego, udaje się ten ze względów zdrowia do Karlsbadu znajdującego się w Austrii. Wizyta przeto cesarza austriackiego będzie prostą grzecznością. Możemy upewnić, że innego nie będzie zjazdu. Wiadomość zatem o kongresie w trzech odbytych jest zupełnie płonną. Równie jesteśmy w stanie zaprzeczyć wszystkiemu, co powiadano o projekcie tajnej konwencji co do Polski. Wiadomość o konwencji równie jest płonną, jak o zjeździe.

(Kor. Cz.) Na konferencji zgodzono się na przedłużenie zawieszenia broni tylko do d. 26 t. m. Zawiadamiając o tem parlament, lordowie Palmerston i Russel nie dodali, czy Niemcy zgodziły się w zasadzie na propozycję angielską, oddzielającą Szlezwik po Dannewerke i Szleję z Lauenburgiem, a bez twierdzących związkowych i z porządkiem się ludności. Tutaj sądzą, że to musiało nastąpić mniej więcej wyraźnie, bo inaczej Dania nie byłaby zezwoliła na przedłużenie zawieszenia broni. Zresztą musiano wiedzieć, że pewna część parlamentu zaczęła tracić cierpliwość i że zamierzała wystąpić z adresem w obronie Danii. Targ musi się skończyć ostatecznie w dni 15. Jeżeli to nie nastąpi, Dania, nie licząc na Anglię, a szukając bądźco bądź poparcia Szwecji, rzuci się w objęcia skandynawizmu, ze szkodą Anglii, Niemiec, a szczególnie Rosji, jak to widać z artykułów Gaz. moskiewskiej.

Utrzymuje się zawsze pogłoska, że po skończeniu ze Szlezwikiem, konferencja zajmie się Rumunią. Tutejsze sfery polityczne zapewniają, że tego chce sam sułtan, nie dla pokazania swej bezstronności, jak mówi M. Post, lecz dla utwierdzenia na drodze europejskiej nienaruszalności Rumunii pod boki Rosji. W chwili, w której piszę, ks. Kuza jest już w Stambule. P. Tiloz, konsul francuzki w Bukareszcie, spodziewany tu jest w końcu tygodnia.

Przez kilka dni Paryż był w przekonaniu, że konferencja londyńska nie dojdzie i że wybuchnie wojna. Mówiono o powrocie do Paryża lorda Cowley, który bawi dotąd w Londynie i przyjeździe lorda Granville, który miał starać się, gdyby to było można, o ułożenie z Francyą wspólnej linii postępowania. Przedłużenie zawieszenia broni uciszyło trochę umysły, ale ich jednak nie uspokoiło. Zachodzi zawsze kwestya czy sprawa szlezwicka zostanie ułożoną za dni 15 i czy dalsze konferencje potrafią załatwić sprawy inne a nagłe. Cesarz musi się ugiąć, ale nie zapomina o żadnej sprawie, nie spuszcza z uwagi, że jeżeli mści się dziś na Anglii w sprawie szlezwickiej, czyni to za opuszczenie innej sprawy, opuszczenie wyraźnie zdradzieckie. (??!!)

Monitor wieczorny umieścił wyjątek z jednego dziennika o więzieniach moskiewskich, któreapełniają transportowani rodacy. Monitor ranny nie powtórzył tego artykułu. Ostatni tylko jest właściwie urzędowym. Teraz lat dwa, Monitor podawał wiadomości o Polsce osobno i nie pod rubryką Rosji. Zmienił to później na reklamacje gabinetu petersburskiego. Później dużo pisał pod tą rubryką i dobrze, a dziś milczy. Widać, że dzisiejsze, zapewne chwilowe milczenie uważa za polityczne tak w interesie cesarza jak Polski. Pogłoski o projektowaniu widzenia się Napoleona III z Aleksandrem II czy to w Holandyi czy to w Sztutgardzie i powrocie do Petersburga ks. Montebello, pogłoski szerzone przez pisarzy rosyjskich, nie muszą mieć podstawy. Sfery polityczne nic o tem pewnego nie wiedzą. W chwili obecnej to jest tylko wiadomem, że Francya nie ma ambasadora w Petersburgu, a Rosya w Rzymie.

W Algeryi nie idzie Francyi tak dobrze, jak sądzono. Posyłane tam są jeszcze nowe pułki, bo cesarz życzy sobie skończyć prędko w tej stronie. Szczęśliwym jest, że prowincja konstantynowska, granicząca z Tunis, jest spokojną i że Marok nie podaje ręki powstaniu. W Maroku Francya idzie z Hiszpanią, równie interesowaną jak sama.

Dawne sfery ultra-pokojowe powtarzają jeszcze: co by się dziś z nami stało, gdybyśmy byli podjęli wojnę kontynentalną? Sfery te jednak znajdują potęgę Francyi i widzą, z jakim pośpiechem Rosya z porażenia zachodzą korzysta. Wojny kontynentalnej zachód nie uniknie. Od r. 1850 Napoleon III dawał Europie inicjatywę postępu, ale postęp ten nagle się zatrzymał, z winy Anglii, a zatrzymać się nie może bez szkody Francyi i sławy cesarza.

Wyszedł atlas polityczny Europy przedstawiający zmianę granic od r. 1815 do 1864.

Sfery rządowe czekają z upragnieniem wiadomości o wyładowaniu Maksymiliana I. w Meksyku i pierwszych krokach jego panowania. Napoleon III mało cenil lekkomyślną ludność meksykańską, ale pokłada ufność w Maksymilianie I.; ma sądzić, iż w końcu roku sprawa meksykańska stanie się dla Francyi niemal skończoną. Wraca w licznych oddziałach wojsko francuzkie z Meksyku, i pomimo złowrogich wiadomości o żółtej febrze, wraca w dobrym stanie zdrowia. Jak dotąd, Francya nie ponowiła Anglii propozycji pośrednictwa w Ameryce. Wojna amerykańska toczy się dalej i tylko wzajemne wycieńczenie koniec jej zapewne położy. Zajął tu wyrażenie w parlamencie lorda Russella o rekrutowaniu Irlandczyków

przez federalistów. Lord John nie pogroził wprawdzie wojną, ale rzekł, że podobne postępowanie sprowadza często wojnę. Anglia chce zachować swą władzę nad ludnością irlandzką, której może potrzebować w razie wojny europejskiej. Wiadomo, że właściwa ludność angielska nie lubi życia wojskowego.

Wczoraj pochowano z okazałością wojskową, w grobach kościoła Inwalidów, ciało marszałka Pelissiera, zwycięzcy Sebastopola, tegoż samego dnia ścigo doktora de la Pommerais. Cesarz otoczył się wszystkimi dokumentami procesu, zasięgnął nawet zdania adwokata, ale ostatecznie podpisał na śmierć zbrodniarza. Opinia go pochwaliła. We Francji tylko zabójstwo popełnione dla pieniężnego zysku, jest karane śmiercią. Decyduje o tem monarcha w radzie ministrów.

Od zamknięcia izb i wyjazdu dworu do Fontainebleau, rząd stara się, aby polityka była traktowaną cicho. O wiadomości jest bardzo trudno. Cesarz lubi, aby polityka spoczywała w lecie, choćby pozornie. W tych dniach p. Drouyn de Lhuys udał się parę razy do cesarza. Tylko goście poufni są zaproszeni do Fontainebleau. Książę Morny jest z rodziną u hrabiego Flahaut w Londynie. Cesarz ma przybyć jutro do Paryża na radę ministrów.

Włochy.

Turyń 13 Czerwca. — W skutek nadeszłych depeš od hr. Nigra z Paryża, minister wojny telegrafem kazał wstrzymać wyprawę wojsk włoskich do Tunis, o czem pisałem ostatnim razem. Natomiast, po radzie, która odbyła się wczoraj, dziś wieczorem wsiadą na okręty: dwa pułki piechoty liniowej, dwa bataliony bersalierów, dwa szwadrony lekkiej kawalerii i jedna bateria dział górskich (*artillerie de montagne*). Oprócz tego odpowiedni park pociagowy i ambulanse; jednakże wszelkiego rodzaju wozy kazano zastąpić jucznymi mułami, które wyprowadzono z najbliższych depôts. Cały ten korpus (stanowiący, jak mówią, tylko awangardę) oddano pod dowództwo jen. majora Langoni, w miejsce generała Pallavicini, którego wysłano z powrotem do neapolitańskich prowincji.

Posłano równocześnie rozkazy, ażeby w Trapani (nadmorskie miasto na zachodnim brzegu Sycylii) jak najprędzej urządzić wojskowe magazyny i składy żywności na 40,000 wojska.

Opinia publiczna rozgrzała się cokolwiek temi wojennymi nowinami; widoczne to było wczoraj w czasie odłożonej dla niepogody iluminacji z okoliczności obchodu rocznicy statutu. — Cała ulica Po, oświecona a giorno, przedstawiała jakby długą galeryę, której sklepienie tworzyły gałęzie wawrzynu z ognia; w głębi zaś to jest na placu Vittorio-Emmanuele jaśniejąca olbrzymia gwiazda Włoch (Stella d'Italia). Prześliczny ten pomysł uwieńczył pyszny fajerwerk, podczas którego zebrała publiczność witała spacerujących incognito książąt d'Aosta i Genui okrzykami: Viva il Re, viva Vittorio, viva Garibaldi, viva le Statuto i innemi viva.

Ktoś co powrócił z Caprery zapewniał, że jen. Garibaldi wyjechał do Palermo; zapewne, jak się zdaje, dla połączenia łoża wolnomularskiej wielkiego Wschodu Sycylii z wielkim Wschodem półwyspu; Concilium bowiem we Florencji obrało Garibaldeggo wielkim mistrzem wolnych mularzy całych Włoch.

Kronika miejscowa.

Poznań, 20 Czerwca. — Wczoraj czapstrych, dziś pobudka zwróciła na siebie w mieście naszą uwagę, bo niepochożiła od wojskowych,

Nauczyciela domowego, w dobre opatrzonego świadectwa, co i do wyższych klas gimnazjalnych przysposabia, wskaże eksp. Gaz. Wielk. Księstwa Poznańskiego lub p. **Józ. Grodzki**, ulica Wrocławska Nr. 1.

Stowarzyszenie kupieckie w Poznaniu.

Zgromadzenie dnia 20. Czerwca 1864.

Zyto (wępel po 25 szefli) na bliższe terminy niżej na późniejsze lepiej. Na Czerwiec 31½ list. ⅓ pien., na Czerwiec Lipiec 31½ list. ⅓ pien., na Lipiec Sierpień 31½ pł. i list., na Sierpień Wrzesień 33¼ pł. i list., na Wrzesień Paździ. 34½ list. ⅓ pien., na Paździ. Listopad 35 list. 34 pien.

Okowita (beczka 8000 proc. Trallesa) mała zmiana. Na Czerwiec 14½ list. ⅓ pien., na Lipiec 14½ list. ½ pien., na Sierpień 14½ list. ⅓ pien., na Wrzesień 15½ list. ⅓ pien., na Paździ. 14½ pien. i list., na Listopad 14½ pien. i list.

Wiadomości handlowe.

Berlin, 18. Czerwca.

Pszenica 48—57 tal.
Zyto na Czerwiec i Czerwiec Lipiec 35⅓ tal., na Lipiec Sierpień 35⅓ tal.
Jęczmień wielki i mały 30—34 tal.
Groch do gotowania 38—46 tal.
Groch na pastwę 38—46 tal.
Olój rzepiowy na Czerwiec i Czerwiec Lipiec 12½—13½ tal., na Lipiec Sierpień 12½ tal., na Wrzesień Paździ. 13½ tal.
Olój lniany 14 tal.
Okowita na Czerwiec i Czerwiec Lipiec 15¼ tal., na Lipiec Sierpień 15¼—½ tal., na Sier-

pień Wrzesień 15½—⅔ tal., na Wrzesień Paździ. 15⅓ tal.

Gdańsk, 18 Czerwca. — Po niezwykłych upałach nastąpiły silne ulewy. Czyli takowe zytom w kwieciu stojącym nie przyniosą szkody, z pewnością nie powiedzieć nie można.

Targi angielskie w upłynionym tygodniu trzymały się mocniej a lubo materialnego podwyższenia nie notowano, wszakże przy sprzedażach można było 1 szyling, a czasem i więcej na kwartę wyciągnąć. Temperatura zmienna, przymrozki z upałami przeplatane, nie podnoszą na łożu rolników co do obfitości tegorocznego zbioru w obec niepewnych stosunków politycznych spekulacya nie chce wchodzić w interes, a handel ograniczony w szczytym zakresie potrzeb konsumpcyj, nie może przejść śmiało do peryodu ożywienia.

We Francji z każdym dniem nowe podwyższenie cen okazuje się tak na portowych jak i wewnętrznych targach a przy zbiorach tylko średnio przedstawiających się, ceny według prawdopodobieństwa dalej podnosić się będą.

Na naszej giełdzie mieliśmy ruch dobry, tylko brak okrętów tamował rozwój spekulacji. Pomimo grożącej za dni kilka blokady, ceny się dobrze trzymały, a za lepsze gatunki można było cokolwiek więcej nad ostatnie notowania otrzymać.

W ciągu tygodnia sprzedano pszenicy szefli 92,400, żyta 18,000, grochu 1800. Na żyto obrotu coraz trudniejszy.

Płacono za szefel berliński:

	Funt.	Int.	funt.	Int.	Tal.	Sgr.	Fen.	Tal.	Sgr.	Fen.
Pszen.	81—	25	84—	4	1	28	4	2	2	6
"	85—	4	86—	3	2	5	10	2	8	4

a jednak muzyka grała wojskowe marsze, a tambory bili w bębny, ale muzyka po cywilnemu przebrana a tamborzy w strzeleckie mundury. Dowiadujemy się, że to było przywitanie i pobudzenie bractw strzeleckich przybyłych tu na uroczystość poświęcenia chorągwi, którą król Jmć raczył udzielić tutejszemu bractwu strzeleckiemu, które się przeobraziło pod przewodem pana Schneidera, mistrza ślósarskiego. W czasie pobudki mało kto szedł za muzyką, dwie chorągwie, kilka marszałków z laskami, król tarczowy zapewne w asystencji dwóch innych i pięciu czy sześciu strzelców. Tak przynajmniej nam opowiadano. Na miasteczku gdzie strzelnica bracka, wystawiono bramę.

— Z Grodziska donoszą nam o pożarze tamecznym w d. 14 b. m., że ogień wybuchnął w stajni u obywatela Knolla i jak się zdaje był podłożony. Ogień szybko się przeniósł na dwa domy w rynku i zamienił je w perzynę, równie trzy domy mieszkalne w podwórzach i 5 gospodarskich zabudowań. Na kościele farnym już się zajęła kopuła i widać, że znacznie drzewo się w niej przepaliło, kiedy figura śpiżowa św. Floryana stojąca na niej pochyliła się i dziś spoczywa na dachu miedzianym, który na pozór niewiele ucierpiał. Obrona podczas pożaru była słaba, zwłaszcza gdy dowódca wojsko odwołał od obrony. Cudem więc tylko miasto ocalało, podczas panującej posuchy. Jest to przestwaga, którą powinno miasto wziąć sobie do serca, i postarać się o organizację dobrego straży ogniowej i o dobre narzędzia.

Przybyli do Poznania dnia 19 Czerwca.

BAZAR: Gulcz z Czewujewa, Zakrzewska z Osieka.
STERNA HOTEL EUROPEJSKI: Turno z Obieziera, Albrecht z Walicka, Bock z Głogowa.
HOTEL BERLIŃSKI: Nitze z Chwałkowa, Kummer z Stolp, Schmidt z Głogowa, Busse z Sliwna, Hoch z Sędzin, Korzewska z Trzemeszna.
POD CZARNYM ORŁEM: Müller z m. Wittemberga, Dutkiewicz z Zegrowa, Ewasiński z Środy, Skrzydlewski i Jankowski z Gońca.
HOTEL PARYSKI: Arnus z Stęszewka, Sobecki z Gniezna, Starzyński i Konarski z Dembna.
W MIESZKANIU PRYWATNEM: Torge z Kościana, Piekary 13 a.
HOTEL EICHBORNA: Lewin z Lwówka, Schlesinger z Wrocławia, Sokołowski z Wrześni.
SELIGA OBERZA: Hautz z Mielna, Karpiński z Torunia, Seliger z Jetztimen, Badt i Pinn z Grodziska.
POD TRZEMA LILIAMI: Cohn z Gniezna, Kronheim i Lewy z Wschowy, Neumann z Wrześni.

Z dnia 20 Czerwca.

BAZAR: Walewski i Cieciszewski z Polski, Kobylański z Mystek, Klepaczewski z Miłostawia.
HERWIGA HOTEL RZYMSKI: Nau z Frankfurtu, Przylewski z Tajówek, Trombling z Berlina, v. Kelm z Głogowa, Pohl, Jaffe, Liebert, Säust, Ergmann, Mehlmann i Salomon z Berlina, Leichte z Wrocławia, Landwist z Elberfeldu, Mankiewicz z Leszna, Bauer z Sztokolmu, Meyer z Brandenburga, Wendler z Szczecina, Hirschberg z Bambergu, Piettmann z Dyseldorfu, Imhaus z Wiednia, Osiński z Wschowy.
MYLIUSA HOTEL DREZDEŃSKI: v. Riese z Wrocławia, hr. Finkenstein z Trzemeszna, Haessler z Krzyża, Cohn z Wrocławia, Rosenthal, Würtersohn, Golda i Sulze z Berlina, Cords z Krefeldu, Ławewski z Wrocławia, Deuhr z Ostrowa, Stern z Szamotu, Poussardin z Gólcuchowa, Menard, Bollmann i Hegewald z Bydgoszczy, Müller z Meranu, Schlank z Magdeburga.
STERNA HOTEL EUROPEJSKI: Turno z Obieziera, Albrecht z Wabicka, hr. Mycielski z Chociszewic, Zychlińska z Murzynowa, Topiński z Rusocina, Dr. Bock z Głogowa, Neumann z Würzburga, Hoffmann z Berlina, Friedländer z Wrocławia, Biełkowska z Smuszewa.
HOTEL DU NORD: Wilkoński z Murki, Rutkowski z Bolesia kościelnego, Parczewski z Lewkowa, Jarzębowski z W. Krzycka, Garzyński z Nisy, Wędzicki z Sremu, Nowacki z Nowej wsi.
POD CZARNYM ORŁEM: Swiniarski z Budziewa, Brzeski z Jabłkowa, Schultz z Chudospic, Kielczewski z Michalczyńca, Janiewicz z Wojnowic.

	Tal. sgr. fen.	Tal. sgr. fen.
> 86—23 87—22	2 9 6 2 13 4	
Zyta 80—16 82—15	1 10 — 1 12 —	
Grochu	1 15 10 1 21 —	

Kursa zamian: Londyn 6, 19¾. Hamburg 150½
Aleksander Makowski et Comp.

CENY TARGOWE

w mieście Poznaniu.

	dnia 20. Czerwca 1864 r.			
	od	do	tal.	sgr./fn
Pszenicy pięknej, szefel po 16 garn.	—	—	—	—
Pszenicy średniej	1 27	6 2	—	—
Pszenicy ordynaryjnej	1 22	6 1 25	—	—
Zyta przedniego, szefel	1 10	— 1 11	—	—
Zyta leższego	1 8	— 1 9	—	—
Jęczmienia dużego, szefel	—	—	—	—
Jęczmienia małego	—	—	—	—
Owsa, szefel	— 27	—	—	29
Grochu do gotowania, szefel	—	—	—	—
Grochu na pastwę	—	—	—	—
Rzepak zimowy	—	—	—	—
Rzepak letowy	—	—	—	—
Rzepak letowy	—	—	—	—
Tatarki, szefel	—	—	—	—
Koniczyna czerwona, cent. 100 fn.	—	—	—	—
Koniczyna biała	—	—	—	—
Ziemniaków, szefel	— 16	—	—	18
Masła, garniec	1 25	— 2	—	—
Siana, centnar	—	—	—	—
Słomy, kopa po 100 funt. w. Z. c.	—	—	—	—
Olaju rzeźpiowego, cent. po 100 fn.	—	—	—	—

Spirytus.

Beczka 100 kwart 80% Tralles.

	Tal. Sgr. F.	do	Tal. Sgr. F.
Dnia 18. Czerwca	14 12 6	do	14 15 —
" 20. "	14 10 —	"	14 15 —

Kommissya do ustanowienia ceny spirytusu.